

LASARTE-ORIAKO HERRIAN ETA UDALEAN EUSKARAREN ERABILERA NORMALIZATZEKO ARAU EI BURUZKO UDAL-ORDENANTZA ¹

Mila bederatziehun eta hirurogeita hemezortziko Konstituzio espainiarrak eta Euskadiko Autonomia Estatutuak agintzen dutenaren arabera, euskara, Euskadiko berezko hizkuntza, eta gaztelania gure Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak dira eta herritar guztiek dute bi hizkuntzak ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, eta Autonomia Erkidegoko Institutuzio Komunei dagokie bi hizkuntzen erabilera bermatzea eta arautzea.

Azaroaren 24ko 10/82 Oinarrizko Legean garatzen da Autonomia Estutuaren 6. artikuluan agintzen dena. Eta hantxe ezartzen dira, Euskal Autonomia Erkidegoan kokaturik dauden aginte publiko guztientzat, herritarrei aitortzen eta onartzen zaizkien hizkuntza-eskubideek dakartzaten betebeharrak. Era berean, Euskal Funtzio Publikoaren uztailaren 6ko 6/1989 Legeak, hain zuzen, Euskal Administrazio Publikoan hizkuntza-normalizaziorako prozesua garatzeko eta arautzeko, hainbat neurri bideratzen du. Prozedura Administrazio Komunerako Legeak ere hartu du aintzat elebitasunaren sustapena.

86/1997 Dekretuaren bidez, testu bakar batean bildu dira, eta erregularizatu, argitu eta harmonizatu Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoetan euskararen erabilera eratzeko eta ordenatzeko gaien inguruan Euskal Gobernuak eman dituen hainbat dekretutan banaturik azaltzen diren agindu guztiak.

Administrazio bakoitzaren eta aginte publikoen ardura da, nork bere jardun-esparruan, aipatu diren arauak aplikatzea eta burutzeko behar diren bitartekoak erabiltzea. Horixe da, hain zuzen, arautegi honen helburua: Lasarte-Oriako Udalaren aginte-esparruan elebitasuna sustatzeko indarrean dauden xedapen orokorrak aplikatzeko eta garatzeko, beharrezko arauak erregulatzea eta betetzea.

Beraz, arautegi hau aipatu arau horietan oinarritzen da, lasarte-oriatarrei erabat eta benetako hizkuntza-eskubideak aitortzetik abiatuta.

XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.

Euskara, Euskadin bertako hizkuntza, gaztelaniarekin batera, Lasarte-Oriako Udaleko hizkuntza ofiziala da. Lasarte-Oriako Udalak indarrean dauden lege eta arauak dioten eran eta arautegi honetako xedapenek agintzen duten moduan erabiliko du euskara, bai bertako barne-funtzionamenduari dagokionez, bai herritarrekiko harremanetan eta, berdin, gainerako erakunde eta instituzioekin.

2. artikulua

Euskara eta gaztelania hizkuntza koofizialak biak badira ere, oso urruti daude berdintasun eta normalizazio bera izatetik. Hori dela eta, ezagutzan eta erabileran parekotasuna lortzearren, Lasarte-Oriako Udalak elebitasunaren aldeko planak eta neurriak bultzatuko ditu.

¹ Ordenantza hau 2001eko urriaren 31n onetsi zuen Udalbatzarraren Osoko Bilkurak, eta 2002ko otsailaren 8ko Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratu zen (26. zk.).

3. artikulua

Euskararen erabilera normalizatzeko oinarritzko 10/1982 legearen bidez herritar guztiei aitortzen zaizkien funtsezko hizkuntza-eskubideen arabera, Lasarte-Oriako Udalak, bere esparruan, zinegotziei nahiz enplegatuei eta, oro har, herritar guztiei honako hizkuntza-eskubide hauek aitortzen dizkie:

A) Udalarekin edo Udalaren menpeko beste edozein erakunderekin nola ahozko hala idatzizko harremanak gaztelaniaz nahiz euskaraz izateko eskubidea.

B) Udalak antolatuta edo eskatuta ematen den edozein ikasketa-mota bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea.

C) Udalaren edozein argitalpen eta egunkari, irrati edo beste edozein komunikabideren bitartez Udalak jakinarazten dituen era guztietako ohar edo xedapenak, izaera administratiboa eduki ala ez, euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzeko eskubidea.

D) Udaletxean egiten diren bileretan, bi hizkuntza ofizialetatik bakoitzak nahi duena erabiltzeko eskubidea.

EUSKARAREN ERABILERA UDALETXEKO BARNE-FUNTZIONAMENDUAN

4. artikulua

Lehen esan dugun eran, herritarrek Udalarekin berek nahi duten hizkuntza ofizialean erlazioa daitezkeenez, instituzio honekiko harremanak euskara hutsean nahi dituztenen zentsua egingo du Udalak. Zentsu horretan izena ematen duten pertsonen Udalak euskara hutsean egingo die; baita, nahiz eta zentsuan sarturik egon ez, Udalari euskaraz zuzentzen zaizkion guztiei ere.

5. artikulua

Lasarte-Oriako Udalak behar diren neurriak hartuko ditu, Administrazio publikoan hizkuntzaren normalizazio-prozesua arautzen duen dekretuaren arabera dagokion mailaz mailako helburu minimoa lortzeko.

6. artikulua

Euskal Autonomia Erkidegoan kokaturik dauden administrazio publikoekin euskaraz erlazionatzeko herritarrek duten eskubidea bermatu ahal izateko, aginte publikoak neurri egokiak hartuko ditu euskararen erabilera normalizatzeko, bai zerbitzu-hizkuntza den aldetik eta bai lan-hizkuntza moduan. Hori horrela izanik, Lasarte-Oriako Udalak bere normalizazio-plana egingo du, eta erabilerarako beharrezko diren mikroplanak ere bai, aipatu diren eskubideak bermatzeko; Udalak, nolnahi ere, zerbitzuak behartzen ez dituenean, langileek berek hautatzen duten hizkuntza erabiltzea errespetatuko du.

6.1. 86/1997 Dekretuak agintzen duenaren arabera, horrek arautzen baitu Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako hizkuntza-normalizazioa eta euskararen erabilera, Lasarte-Oriako Udalak euskararen erabilerari dagokion bideragarritasun-plana burutuko du, eta hori Korporazio osoko bilkuran onetsiko.

6.2. Lasarte-Oriako Udaleko lanpostu bakoitzari bere hizkuntza-eskakizuna dagokio.

6.3. Hizkuntza-eskakizunak eta eskuratu beharko direneko epeak Udalbatzarraren osoko bilkuran ezarriko dira, Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren diktamina ikusi ondoren.

6.4. Hizkuntza-eskakizunak eta eskuratu beharko direneko epea Udaletxeko lanpostuen zerrendan azalduko dira, eta hizkuntza-planifikazioaldi bakoitzaren amaieran ikuskatuko.

6.5.² Udalak bitartekoak ipiniko ditu enplegatuek eta ordezkari politikoek beren zereginak gero eta gehiago euskaraz egiteko behar duten euskarazko gaitasuna hobetu dezaten, alegia, euskara ere lan-hizkuntza izan dadin neurriren batean, progresiboki handiagoa izango den neurrian.

Lasarte-Oriako Udaleko langile finko eta zinegotzi guztiek baliatu ahal izango dituzte bitarteko horiek. Euskaltegiratzea beharrezkoa den kasuetan, Udalak hartuko du bere gain matrikularen kostua.”

6.6. Udaletxeko langile izateko oposizio, lehiaketa edota barne-promozioetan, hizkuntza-eskakizunei dagokienez, indarrean dagoen legediak eta Arautegi horrek agintzen dutena beteko da zehatz-mehatz.

7. artikulua

Lasarte-Oriako Udaletxean aurkezten diren dokumentuak, nahiz Lasarte-Oriako Udalak bidaltzen dituenak, erredaktaturik datozen Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial hartan inskribatuko dira. Lasarte-Oriako udalerrriaren egoera eta bilakaera soziolinguistikoa hobeto ulertzen lagunduko duten ikerketa estatistikoak egiteko posibilitatea eskaini nahi litzateke horrela. Erregistroko ziurtagiriak, noski, eskatzen dituenak hautatzen duen hizkuntzan egingo dira.

8. artikulua

Lasarte-Oriako Udaletxean, euskararen erabilera honako puntu hauetan ezartzen denaren arabera aplikatuko da:

8.1. Udal-organo guztien bilera-deialdiak nahiz aktak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

8.2. Udaletxeko bando, arautegi, ordenantza eta xedapen guztiak bi hizkuntza ofizialetan publikatuko dira.

8.3. Lasarte-Oriako Udaletxeko inprimaki guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira, edozein hizkuntza ofizialetan betetzeko moduan. Era berean, Lasarte-Oriako Udaletxeko zigiluak bi hizkuntza ofizialetan inprimatuta egongo dira.

8.4. Bi hizkuntzen erabileran, 8.1, 8.2 eta 8.3 puntuetan aipatzen denean, euskarari emango zaio lehentasuna.

---

² Ordenantza honen 6.5. artikulua 2015eko martxoaren 10ean aldatu egin zen, Udalbatzarraren Osoko Bilkuran, eta 2015ko martxoaren 23ko Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratu zen (54. zk.).

8.5. Lasarte-Oriako Udalak egiten dituen ziurtagiri guztiak bi hizkuntzetan idatziko dira. Alabaina, hizkuntza hautatzeko aukera emango da; eta, agiria hizkuntza jakin batean eskatzen badu, hizkuntza horretan idatzita emango zaio.

8.6. Programa eta informatika-material guztiak euskaraz funtzionatzeko moduan prestatuta egongo dira.

8.7. Lasarte-Oriako Udaletxeko egoitzen errotulazioa bi hizkuntza ofizialetan ipiniko da.

8.8. Beste administrazio publiko batzuetatik edo erakunde ofizialetatik iristen zaion dokumentazioa euskaraz eta gaztelaniaz bidal diezaioten eskatuko du Lasarte-Oriako Udalak.

8.9. Komunikabideetan argitaratzen diren iragarkiak bi hizkuntzetan jakinaraziko dira, nahiz eta lehentasuna euskarazko mezuari eman. Era berean, komunikabideetara bidaltzen diren informazio eta oharra euskaraz eta gaztelaniaz bidaliko dira; eta berria bi hizkuntzetan eman dezaten eskatuko zaie.

8.10. Euskara, bera bakarrik, kasu hauetan erabiliko da:

- a) Udalari euskaraz bakarrik zuzendu zaizkionei bidaltzen zaizkien erantzunetan.
- b) Ordenantza honetako 4. artikulua arabera zentsuan inskribatu direnei bidaltzen zaizkien dokumentu, notifikazio eta gutunetan.
- c) Jarduera-motaren izaerak eta erabiltzaileen hizkuntza-espezialitateak hala eskatzen dutenean.

8.11. Hizkuntzen ahozko erabilerari dagokionez:

- a) Udalak eta bere barruko hainbat departamentuk antolaturiko ekintza, hitzaldi, etab. euskaraz izango dira, ekintza-motak, inguruneak edo entzuleak horrela eskatzen dutenean. Gainerakoetan, ahal den neurrian, bi hizkuntzetan egingo da, lehentasuna euskarari emanda.

LASARTE-ORIAKO UDALERRIAN EUSKARAREN PROMOZIOA ETA NORMALIZAZIOA

9. artikulua

1. Lasarte-Oriako Udalak, bere konpetentzia-barrutian, kale, bide, auzo, bailara, mendi, ibai, erreka eta, oro har, toponimia-mota guztien izendegi (nomenklator) ofiziala finkatuko du; hori bai, jatorri euskalduna, erromantzea edo erdalduna errespetatuz eta hizkuntza bakoitzari dagokion grafia akademikoa erabiliz.

2. Ibilbide publikoko iragarki eta seinale guztiak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira. Euskarazko testuari emango zaio lehentasuna, baina ulergarritasunarentzat inolako oztopo izan gabe eta nazioarteko arauak errespetatzen direla.

3. Kaleen errotulazioa bi hizkuntzetan egingo da, 9.1 artikuluan ezarritakoarentzat oztopo izan gabe.

10. artikulua

Ordenantza honen helburua da, gainera, Lasarte-Oria udalerriko gizarte-bizitzan euskararen erabilera sutatzea. Sustapen hori egingo da euskarak gero eta indar gehiago izan dezan: bai eremuari dagokionez, berdin demografia aldetik, eta baita funtzio edo betekizunen aldetik ere; hitz batean, xedea da euskara ezagutzen eta euskaraz hitz egiten duen jendea gero eta gehiago izatea, euskararen funtzioak gehitzea, gero eta jarduera gehiagotan erabiltzea eta euskararen erabilera normalizatua izango den tokiak zabaltzea.

11. artikulua

10. artikuluan aipatzen den xedea lortzeko, Lasarte-Oriako Udalak, bost urtetik bost urtera, hizkuntza-politikaren nondik norakoak bilduko dituen plan estrategikoa onartuko du, eta plan hori burutuko da Euskara Batzordearen esku hartzeko planen eta urteroko aurrekontuen bidez.

12. artikulua

Bai plan estrategikoak eta bai urteroko burutze-planak honako jardunbide hauetan euskara gehiago erabiltzeko neurriak izango dituzte:

- Familia-transmisioa gehitzeko neurriak.
- Eskola-transmisioa gehitzeko neurriak.
- Denbora librean eta aisialdian euskara gehiago erabiltzeko neurriak.
- Kultura-ekintzetan euskara gehiago erabiltzeko neurriak.
- Gizarte-zerbitzu guztietan euskara gehiago erabiltzeko neurriak.
- Herriko komunikabideetan euskara gehitzeko neurriak.
- Lan-esparruan euskara gehiago erabiltzeko neurriak.

13. artikulua

10, 11 eta 12. artikuluetan esaten dena oztopatu gabe, baina haurrak eta gazteak, ia-ia denak, elebidunak direla ikusirik, belaunaldi gazteek hizkuntzetan hizkuntza-gaitasun orekatua lor dezaten, Lasarte-Oriako Udalak 18 urtetik beherakoentzat antolatzen dituen jarduera eta zerbitzu guztiak bi hizkuntzetan burutuko dira.

Helburu berarekin, Lasarte-Oriako Udalak beharrezko diren programak garatuko ditu, aurreko paragrafoan esaten dena herriko gainerako erakundeek sektore horretako jendearentzat antolatzen dituzten zerbitzu eta jardueretan ere bete dadin.

14. artikulua

Azaroaren 24ko 10/82 oinarri-legeak bere 26 eta 27. artikuluetan agintzen duenaren arabera, aginte publikoari dagokio euskara gizarteko esparru guztietan eta publizitatean erabiltzeko eta, oro har, gizarte-bizitzan bere presentzia ugaltzeko behar diren neurriak hartzea.

Beraz, Lasarte-Oriako Udalak, helburu hori lortzeko asmoz, bere jarduna mugaturik dagoen esparru barruan, honako neurri hauek hartu eta betearaziko ditu:

1. Hizkuntza-gaietan betebeharrak Administrazioarenak bakarrik direla eta bizilagun partikularrek hizkuntza-eskubideak baino ez dituztela kontuan izanik, Udalak elebitasun soziala sustatuko du, kulturako, kiroleko edo atsedeneko elkarten eskumenean doan ipiniz iragarki, ohar eta gainerako jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz egin ahal izateko medio teknikoak.

2. Publizitate-errotuluei dagokienez, Udalak subentzioak emango dizkie merkataritza-entitate eta izaera ofiziala ez duten gainerako guztiei, honako irizpide hauen arabera:

Euskaraz edo euskaraz eta gaztelaniaz erredaktaturiko errotulua ipintzen duenari gastuaren % 50 ordainduko zaio, betiere 50.000 pezetara arte.

Denda irekitzeko baimenaren berri ematerakoan, artikulua honetan izendatzen diren subentzioen berri ere emango zaie interesatuei.

Artikulu honetan agintzen dena bete dadin, Udalak euskara-zerbitzuaren aholkularitza eta itzulpen-lana doan eskainiko du, eta hala jakinaraziko die interesatuei.

Irizpide hauek, nolana ere, publizitatearen gaineko udal-zerga kobratzeko Ordenantza Fiskala aplikatzen den kasurako direnez, errotuluan izena, abizena edo izena eta abizena bakarrik azaltzen direnean, ez da emango, inolaz ere, 2. puntuari aipatzen den subentziorik.

15. artikulua ³

Lasarte-Oriako Udalak ohiko irakaskuntzaz kanpo euskara ikasten duten bizilagunei subentzioak emango dizkie. Edozein herritarrek ikastaro bakoitzean indarrean dagoen matrikulazio-tarifaren % 85 jaso ahalko du, betiere eskatzen duenak, gutxienez, ikastaro osoan zehar % 85eko asistentzia izan badu eta gutxieneko aprobetxamendua gainditu badu.

Diru-laguntza horiek kudeatzeko, berriazko araudia prestatuko da, eta urtero deialdia egingo du Udalak.

HIZKUNTZAREN NORMALIZAZIORAKO, UDALAREN AZPIEGITURA

Udal-organo exekutiboek bultzatu eta erabakiko dituzte ordenantza hau aplikatzeko eta garatzeko beharrezko diren neurri eta programak.

XEDAPEN GEHIGARRIA

Udal-organo exekutiboek bultzatu eta erabakiko dituzte ordenantza hau aplikatzeko eta garatzeko beharrezko diren neurri eta programak.

³ Ordenantza honen 15. artikulua 2013ko abenduaren 20an aldatu egin zen, Udalbatzarraren Osoko Bilkuran, eta 2014ko urtarrilaren 7ko Gipuzkoako Aldizkari Ofizialean argitaratu zen (3. zk.).

XEDAPEN DEROGATZAILEA

Derogaturik geratzen dira, Ordenantza honen maila bereko edo apalagokoak izanik, hemen esaten denaren aurka dauden xedapen guztiak.

AZKEN XEDAPEN ETA BAKARRA

Gipuzkoa Lurralde Historikoko Buletin Ofizialean publikatu eta handik hurrengo egunean sartuko da indarrean ordenantza hau, 15. artikulua izan ezik, hori 2000/2001 ikasturteari ekiten zaionean hasiko baita aplikatzen.